

ÚRAD PRE REGULÁCIU SIEŤOVÝCH ODVETVÍ

Bajkalská 27, P. O. BOX 12, 820 07 Bratislava 27

ROZHODNUTIE

Číslo: 0001/2017/E-EU
Číslo spisu: 6672-2017-BA

Bratislava 26. 05. 2017

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví ako orgán príslušný na konanie podľa článku 30 ods. 2 nariadenia komisie (EÚ) 2016/1719 z 26. septembra 2016, ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie dlhodobých kapacít v spojení s § 4 ods. 1 zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach vo veci uloženia povinnosti spočívajúcej v zavedení dlhodobých prenosových práv na hranici ponukovej oblasti CZ/SK

r o z h o d o l

podľa článku 30 ods. 2 a 5 nariadenia komisie (EÚ) 2016/1719 z 26. septembra 2016, ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie dlhodobých kapacít tak, že prevádzkovateľovi prenosovej sústavy **Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s.**, so sídlom Mlynské nivy 59/A, 824 84 Bratislava, IČO 35 829 141 **u k l a d á** povinnosť **zaviesť dlhodobé prenosové práva na hranici ponukovej oblasti CZ/SK najneskôr do 01. 01. 2019.**

Odôvodnenie:

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „úrad“) oznámením o začatí správneho konania zo dňa 15. 05. 2017 zaevidovaným pod č. 21819/2017/BA začal z vlastného podnetu správne konanie vo veci uloženia povinnosti prevádzkovateľovi prenosovej sústavy Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s., Mlynské nivy 59/A, 824 84 Bratislava, IČO 35 829 141 (ďalej len „účastník konania“) spočívajúcej v zavedení dlhodobých prenosových práv na hranici ponukovej oblasti CZ/SK do 01. 01. 2019 podľa nariadenia komisie (EÚ) 2016/1719 z 26. septembra 2016, ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie dlhodobých kapacít (ďalej len „nariadenie 2016/1719“).

Podľa článku 30 ods. 1 prvej vety nariadenia 2016/1719 prevádzkovatelia prenosových sústav na hranici ponukovej oblasti vydajú dlhodobé prenosové práva, pokiaľ príslušné regulačné orgány na danej hranici ponukovej oblasti neprijali koordinované rozhodnutia nevydať dlhodobé prenosové práva na tejto hranici ponukovej oblasti.

Podľa článku 30 ods. 2 nariadenia 2016/1719, ak na hranici ponukovej oblasti v čase nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia neexistujú dlhodobé prenosové práva, príslušné regulačné orgány na danej hranici ponukovej oblasti musia prijať najneskôr šesť mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia koordinované rozhodnutia o zavedení dlhodobých prenosových práv.

Podľa článku 30 ods. 3 nariadenia 2016/1719 rozhodnutia podľa odsekov 1 a 2 musia byť založené na posúdení, ktorým sa určí, či dlhodobý (forwardový) trh s elektrinou poskytuje dostatočné príležitosti na hedžing v dotknutých ponukových oblastiach. Posúdenie musia koordinovane vykonať príslušné regulačné orgány na hranici ponukovej oblasti a musí zahŕňať aspoň: a) konzultácie s účastníkmi trhu o ich potrebách, pokiaľ ide o príležitosti na hedžing medzioblastného rizika na dotknutých hraniciach ponukovej oblasti; b) hodnotenie.

Podľa článku 30 ods. 4 nariadenia 2016/1719 v rámci hodnotenia uvedeného v odseku 3 písm. b) sa musí preskúmať fungovanie veľkoobchodných trhov s elektrinou a hodnotenie musí byť založené na transparentných kritériách, ktoré zahŕňajú aspoň: a) analýzu, či produkty alebo kombinácia produktov ponúkaných na dlhodobých (forwardových) trhoch predstavujú zaistenie proti volatilitě dennej ceny v dotknutej ponukovej oblasti. Takýto produkt alebo kombinácia produktov sa považuje za primerané zaistenie proti riziku zmeny dennej ceny v dotknutej ponukovej oblasti, ak existuje dostatočná korelácia medzi dennou cenou v dotknutej ponukovej oblasti a podkladovou cenou, za ktorú sú produkt alebo kombinácia produktov zúčtované; b) analýzu, či sú produkty alebo kombinácia produktov ponúkané na dlhodobých (forwardových) trhoch efektívne. Na tieto účely sa musia posúdiť prinajmenšom tieto ukazovatele: i) horizont obchodovania; ii) rozpätie medzi cenami pre nákup a predaj; iii) objem obchodov vo vzťahu k fyzickej spotrebe; iv) otvorené pozície vo vzťahu k fyzickej spotrebe.

Podľa článku 30 ods. 5 nariadenia písm. a) 2016/1719, ak z posúdenia uvedeného v odseku 3 vyplynie, že v niektorej alebo viacerých ponukových oblastiach nie sú dostatočné príležitosti na hedžing, príslušné regulačné orgány požiadajú príslušných prevádzkovateľov prenosových sústav: a) o vydanie dlhodobých prenosových práv.

Úrad dňom 13. 03. 2017 zahájil konzultačný proces k návrhu na zavedenie pridelovania dlhodobých kapacitných práv pre cezhraničný prenos elektriny na CZ/SK hranici (ďalej len „návrh“) s termínom na predloženie pripomienok do 03. 04. 2017.

V rámci konzultačného procesu k návrhu neboli úradu predložené v stanovenom termíne žiadne pripomienky. Podľa siedmeho bodu pravidiel konzultačného procesu nie je úrad povinný zaoberať sa pripomienkami, ktoré nebudú spĺňať uvedené pravidlá. Ďalej podľa siedmeho bodu pravidiel konzultačného procesu nie je úrad povinný zaoberať sa pripomienkami, ktoré sa návrhu netýkajú, pripomienkami, ktoré uplatní osoba, ktorej oprávnené záujmy nemôžu byť návrhom dotknuté, alebo pripomienkami bez odôvodnenia alebo uplatnenými po lehote.

Úrad v súlade s čl. 30 ods. 3 a 4 nariadenia 2016/1719 preskúmal a vyhodnotil fungovanie veľkoobchodných trhov a dospel k záveru, že existuje dostatočná korelácia

medzi cenou na dennom trhu a podkladovou cenou dlhodobých produktov s finančným vysporiadaním, ktoré sú ponúkané na PXE (POWER EXCHANGE CENTRAL EUROPE). Na základe dostupných informácií sa úrad domnieva, že efektívnosť ponúkaných produktov na dlhodobých (forwardových) trhoch je obmedzená.

V kontexte požiadaviek nariadenia 2016/1719 sa úrad domnieva, že zavedenie dlhodobých prenosových práv medzi ponukovou oblasťou Českej republiky a Slovenskej republiky by malo rozšíriť príležitosti na hedžing na dlhodobých (forwardových) veľkoobchodných trhoch s elektrinou v prípade, že efektívnosť ponúkaných produktov na českých dlhodobých trhoch nie je obmedzená. Vydanie dlhodobých prenosových práv by malo prebiehať na rovnakom princípe ako na ostatných hraničných profiloch z/do Slovenskej republiky.

Na hranici ponukovej oblasti Českej republiky a Slovenskej republiky existuje štruktúrne preťaženie, t.j. dopyt po prenosovej kapacite presahuje ponuku dostupnej kapacity v cca 16 %, čo následne vedie prevádzkovateľa prenosovej sústavy k zníženiu voľných nominácií. Tento proces v súčasnosti nepokračuje v súlade s požiadavkami nariadenia 2016/1719. Cieľom úradu je, aby tento proces prebiehal podľa nariadenia 2016/1719 a bol súčasne pre účastníkov trhu transparentný a nediskriminačný.

Dlhodobá kapacita na hranici ponukovej oblasti Českej republiky a Slovenskej republiky musí byť zavedená pod požiadavkou zvýšenia možností dlhodobého zabezpečenia (hedžing) cezhraničných obchodov, zníženia rizika pre účastníkov trhu a súčasne zachovania rozvoja cezhraničného obchodu.

Dňa 28. 04. 2017 uzatvoril Energetický regulační úřad s úradom Dohodu o spoločnom postupe, ktorého výsledkom je toto koordinované rozhodnutie o zavedení dlhodobých prenosových práv na hranici ponukových oblastí Českej republiky a Slovenskej republiky. Na základe predbežnej analýzy hodnotenia dlhodobého (forwardového) trhu dospeli národní regulátori (Energetický regulační úřad a úrad) dotknutých ponukových oblastí k názoru, že neexistujú dostatočné zabezpečovacie možnosti (hedžingu) proti riziku zmeny ceny. Ďalej na hranici ponukovej oblasti Českej republiky a Slovenskej republiky dochádza v určitých prípadoch k prevahe dopytu po prenosovej kapacite nad ponukou prenosovej kapacity (pri nomináciach D-2), čo vedie prevádzkovateľa prenosovej sústavy ku kráteniu ponúkanej kapacity. Koordinovaným rozhodnutím o zavedení dlhodobých prenosových práv na hranici ponukových oblastí Českej republiky a Slovenskej republiky sa sleduje to, aby nedochádzalo k prekročeniu limitných možností cezhraničného prenosu elektrickej energie a preťaženia prenosového vedenia.

Regulačné orgány dotknutej ponukovej oblasti, t.j. Energetický regulační úřad sa s úradom dohodli, že prvé aukcie dlhodobých kapacít pre ročné a mesačné obdobie začnú v roku 2018, na rok 2019. Aukcie dlhodobých cezhraničných prenosových kapacít budú prebiehať prostredníctvom platformy aukčnej kancelárie JAO a následne prostredníctvom jednotnej platformy pre pridelovanie (t.j. Single Allocation Platform) ako je stanovené v nariadení 2016/1719.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že dlhodobé prenosové práva na hranici ponukových oblastí Českej republiky a Slovenskej republiky musia byť zavedené v súlade s nariadením 2016/1719.

K zavedeniu dlhodobých prenosových práv na hranici ponukových oblastí Českej republiky a Slovenskej republiky bola účastníkovi určená lehota do 01. 01. 2019 tak, aby od 01. 01. 2019 bolo začaté pridelovanie dlhodobých prenosových práv na Česko – Slovenskej hranici formou aukcie, v ktorej ponúkanými produktmi budú fyzické prenosové práva s časovým obdobím: rok a mesiac.

S ohľadom na skutočnosť, že v správnom konaní bolo koordinovane posúdené, že v ponukovej oblasti Českej republiky a Slovenskej republiky neposkytuje dlhodobý trh s elektrinou dostatočné zabezpečovacie možnosti (hedžingu), úrad po vyhodnotení všetkých podkladov a dôkazov, ktoré sú súčasťou spisu úradu vedeného pod číslom 6672-2017-BA dospel k záveru, že účastníkovi konania uloží povinnosť, aby zaviedol dlhodobé prenosové práva na hranici ponukovej oblasti CZ/SK najneskôr do 01. 01. 2019, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Účastník konania mal možnosť v súlade s § 33 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov pred vydaním rozhodnutia vo veci vyjadriť sa k jeho podkladom, k spôsobu jeho zistenia a navrhnúť jeho doplnenie. Dňa 25. 05. 2017 sa účastník konania oboznámil s obsahom spisu, pričom k podkladom pred vydaním rozhodnutia sa nevyjadril.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie. Odvolanie je potrebné podať na Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, Bajkalská 27, P. O. BOX 12, 820 07 Bratislava 27, a to v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia. Toto rozhodnutie je po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov preskúmateľné súdom.

v z. Ing. Miroslav Čelinský
podpredseda Úradu pre reguláciu sieťových odvetví

Rozhodnutie sa doručí:

Slovenská električná prenosová sústava, a.s., Mlynské nivy 59/A, 824 84 Bratislava